

FOLKETINGET

Rejserapport om Erhvervsudvalget studietur til Stockholm

Tid: Den 26.-27. januar 2020
Sted: Stockholm
Deltagere: Lars Christian Lilleholt (V), formand, Kasper Roug (S), næstformand, Malte Larsen (S), Anne Honoré Østergaard (V), Christoffer Aagaard Melsen (V) og Sikandar Siddique (ALT)
Ledsaget af: Udvalgsassistent Charlotte Friis og udvalgssekretær Liza Christensen

1. Formål

Det overordnede formål med studieturen var at få indblik i de svenske synspunkter på og erfaringer med den tekniske udrulning af og implementeringen af 5G teknologien, cybersikkerhedsaspekter forbundet med 5G, og hvordan Sverige ser 5G som del af innovations- og digitaliseringsprocessen i den offentlige sektor. Endvidere var formålet at få indblik i, hvor langt man er med udbredelsen af 5G teknologien i Danmark, og hvilke potentialer TDC, Ericsson og Dansk Erhverv ser for digitalisering og implementeringen af 5G teknologien i dansk erhvervsliv.

20. februar 2020
J.nr.: 19-001187-1

2. Væsentligste punkter fra besøget

Udvalget indledte besøget med et møde med ambassadør Vibeke Rovsing Lauritzen, der briefede om den aktuelle politiske situation i Sverige.

Udvalget mødtes dernæst med en række eksperter fra relevante myndigheder i Sverige for en orientering om og drøftelse af sikkerhedsaspekter vedr. 5G, den tekniske udrulning af 5G og 5G som del af innovations- og digitaliseringsprocessen i den offentlige sektor.

I december 2019 vedtog den svenske Riksdag en lovændring om elektronisk kommunikation med fokus på beskyttelse af Sveriges sikkerhed ved tildeling af radiofrekvenser. Loven trådte i kraft den 1. januar 2020 og skærper sikkerheden ved tildeling af radiofrekvenser og er rettet mod alt mobilt netværk. Sikkerhedslovgivningen er den første og måske skarpeste sikkerhedslovgivning i verden på 5G området. Man havde fra svensk side gerne set et fælles EU-tiltag i forhold til 5G-sikkerhed, og håber på en koordinering af de kommende forskellige nationale tiltag. Sikkerhedsmæssigt er man særligt opmærksom på den sårbarhed, der kan være i forhold til kritisk infrastruktur.

Det er Post & Telestyrelsen, som er den ansvarlige myndighed og står for tildeling af tilladelser til at benytte radiofrekvenser. P & T definerer i samarbejde med sikkerhedspolitiet Säpo og Forsvaret de nærmere krav, vilkår og kriterier for tildeling af tilladelser.

Auktionering af 5G-licenser forventes at blive forsinket til anden halvdel af 2020 som følge af den nye lov, fordi de administrerende myndigheder først skal definere vilkår og krav for tildeling af licenser/tilladelser. Dette har udløst kritik fra bl.a. flere teleudbydere, som mener, at forsinkelsen kan få negative konsekvenser for svensk industri, der anvender 5G i produktudviklingen.

Sverige har endnu ikke taget stilling til, hvem der skal stå for udrulning af 5G. Post & Telestyrelsen står for udbud, hvor forskellige operatører kan byde ind.

I Sverige er det myndighederne, der fastsætter sikkerhedsbedømmelserne. I Danmark forbereder myndighederne frekvensudbud m.v., som dernæst følges op af et oplæg fra ministeren, som danner grundlag for politisk drøftelse og stillingtagen til krav og vilkår i forhold til udbud og sikkerhed.

I Sverige har der som i Danmark været debat om, hvilke sundhedsrisici der eventuelt er forbundet med 5G, men der foreligger endnu ikke tilstrækkelig dokumentation til at give klare svar herpå.

I forhold til innovations- og digitaliseringsprocessen i den svenske offentlige sektor står man over for store udfordringer. Myndighederne er godt digitaliseret individuelt men der er udfordringer i forhold til digitalisering og udveksling af oplysninger på tværs af forskellige myndigheder. En øget digitalisering er nødvendig, for at kunne følge med og løse opgaverne inden for de afsatte ressourcer. P.t. drøftes bl.a., hvordan man kan øge tilgangen til data og gøre data mere delingsbar. I debatten indgår også drøftelser om korrekt implementering af gdpr reglerne. Der forventes en svensk datastrategi og handlingsplan om emnet.

Delegationen besøgte endvidere Ericsson Studio, hvor repræsentanter fra Ericsson, TDC og Dansk Erhverv orienterede udvalget om, hvor langt man er med 5G i Danmark, og hvilke potentialer der er for digitalisering og implementering af 5G-teknologien i dansk erhvervsliv. Udvalget fik endvidere en rundvisning i Ericsson Studio og mulighed for at afprøve en række forskellige 5G-usecases, som illustrerede nogle af de fremtidige nye muligheder med 5G teknologien inden for bl.a. robotteknologi, de blå blink, 5G opkoblede biler, selvkørende lastbiler, landbrugsovervågning, helbredsovervågning, automatisering og fjernstyring inden for arbejde i miner, havne og skove, liveevents m.v.

5G-udrulningen startede i Danmark i oktober 2019, og forventningen er, at 5G vil blive udrullet til hele Danmark inden 2020 med fokus på teleforligets ambition om, at Danmark skal være i førerfeltet med anvendelse af den nyeste teknologi, og at der skal være god dækning i hele landet.

Forventningen er, at 5G vil håndtere halvdelen af verdens mobile trafik i 2025, og at 5G teknologien vil medvirke til en reduktion af CO₂-påvirkningen. Sundhed, klimadagsordenen og sikkerhedsaspekter er 3 meget vigtige parametre i forhold til 5G udrulningen.

Efter tidsplanen forventer man i Danmark i 2020 at lave forskellige forsøg/koncepter, i 2021 piloter og i 2022 implementeringer. Det blev påpeget, at Danmark er bagud i forhold til flere andre lande, hvilket bl.a. skyldes, at der ikke har været udbud af frekvenser endnu. I førerposition er i dag lande som Sverige, Finland og Nederland.

Budskaberne var i øvrigt, at 5G-teknologien vil kunne give store produktivitetstevninger for samfundet, at det er vigtigt, at danske virksomheder har fokus på udvikling af nye måder at anvende 5G på, at der er behov for flere og bedre uddannede inden for området og fremtidens nye jobfunktioner, at frekvensauktioner er vigtige og skal fremme teleinvesteringer, at der er behov for at finde midler til test og til at sætte vidensmiljøer i gang for at realisere potentialet, at der er behov for nye afskrivningsregler tilpasset levetiden, og at der skal være fokus på udbredelse af Smart City løsninger.

3. Forberedelse og opfølgning

Studieturen bibragte en generel viden, der kan bruges i de videre politiske drøftelser og beslutningstagning om udrulning og implementering af 5G teknologien i Danmark.